

जन्मसंवत्सरे ज्योतिषां कं १३ नैलचित्वा त्रिंशत् ३० भांजे तत्संशानि रक्षितं विनया
 जन्मसंवत्सरे षष्ठं कं ६ नैलचित्वा त्रिंशत् ३० भांजे शेषं च गुरु राशिर्नैवति
 मन्त्रमुक्तं पक्षे जन्मसंवत्सरे जन्मसंशानि रक्षितं विनया

1

६४. ५३ चान्द्रिका

श्री गते प्रायनमः बराहनिहितात्मजेन ^{युय} धर्मज्ञादयं षट्पञ्चाशिकावता
 किं कृत्वा प्रतिपद्यनमस्तु सत्त्वं रचिं केन नरुद्धा शिरसा किं विचिच्छाऽर्थं गतना प्रर्थं
 न गतना च पश्येदद्यात्समये किं न तेन सद्यः प्राप्ता सत्प्रधानं यशो यस्य तेन पुनः किं
 कृत्वा पश्येदद्यात्समर्थं हितं उद्दिश्येति १ प्रथमं नालं चतुर्थं सप्तमं दशमं चतुःस्थाना
 नां विचारमाह अतिरिति व्याख्या च नं अतिरिक्तं मण्डपि गता अतिरिक्तं च तिन चाप्रम
 श्रीः प्रतिपद्य रचिं नरुद्धा बराहनिहितात्मजेन सद्यः प्राप्ता सत्प्रधानं यशो यस्य तेन पुनः किं
 पश्येदद्यात्समर्थं १ अतिरिक्तं मण्डपि गता अतिरिक्तं च तिन चाप्रम
 के स्यात्सु र्भविष्यति न चाप्रमः प्रसूतिर्भविष्यति न चारुत्यादीनि प्रज्ञानिलगूतो विच
 रणीयानि एवं हि वृत्ताश्चतुर्थं स्थानाद्भूतमुत्वादीनां च द्विर्न यामध्यं दशमं स्थानं त
 स्मात्प्रवासे मदेवादिगमनविचारणीयं तथा सत्प्रधानं सत्प्रधानं न च नानि रतिः प्रवासा

२

वासाज्जहं प्रविष्टो वाचः प्रथमं न तत्र चतुर्थे प्रविष्टस्य जहं स यावदि नानि व्युत्पत्ता नितानि
 तिदिनानि प्रवासात्तिनो जहं प्रविष्टस्य वाचा नि प्रथमं यावदि नानि सुगूह चतुर्थे यास्यति ताव
 दिदिनैः प्रवासाज्जहं मे व्यति २ प्रथमं जावानं शुभाशुभं जानमाह याया इत्या० याया भावः तन्वा
 दिलगुः स्वस्वस्वमिना कुजादि दृष्टो भवति प्रथमं युतः सोमैर्यतो वा दृष्टो वा भवति तदा त
 स्य भावस्य भावस्य च द्विर्वाचा पापैर्यतो वा दृष्टो वा स्यात्तदा तस्य भावस्य दानि वाचा
 पापैरेवं तस्य भावस्य तानि निर्दिष्टं वा दृष्टं तं जन्म तो वा ३ सोमैर्विलग्नैर्यदि वा सवर्जो श्री
 र्वा दये सिद्धिमुपैति कार्यं प्रतो विपर्यस्तमसिद्धिहेतुं अथैतत्सं सिद्धि वरं विमिश्रं ४
 दादृष्टा सुतो जन्मा धान समये वा ३ सोमैर्यतो वा दृष्टो वा भवति तदा तस्य भावस्य लगेति सो
 म्यादीनां जहं तात्तमेव तमे विलग्नं स्थितं सोमस्य जहं सवर्जं तात्कालिक विलग्नं प्राप्ते तो वा
 दृष्टा ता न वा प्रादाद प्राप्ता च सिं शुचर्जाः प्रत्येव वाचाः जहं स्यो यस्य निर्दिष्टं प्रथमं श्री
 र्वा दये दृष्टा लगे मे वाद्याश्च स्तारः स च विमकराः स पावला ज्ञेयाः विमिश्रुना स्तव दृष्टो दया

ति ३

२

२

रा ३

निवर्तनं ज्ञेयं अथ मेतदुच्यते चरस्थिरादि स्वभावात्मकेन यदुक्तं प्रश्नचिह्नगुणकाला
 स्यात्काले यस्तु ज्ञेयकालः प्रस्तावस्तस्मात्तस्मिन्नुक्तं चरस्थिरादौ सति स्वामिना युतेऽ
 थवा दृष्टे वाथवा प्रश्नगुणकालात्प्रत्यतमेन वा युते दृष्टिर्वा प्रश्नगुणकाले यो गदक्रीनरहिते च्युति
 भवत्येवेति वाच्यं गतेः वराण्यतेः सर्वमेतदेवं स्थिरादौ गदक्रीनयोगरहिते चिन
 वाच्यं गतेः प्रश्नचिह्नगुणकालादुक्तं प्रविष्टे हि चने प्रवासी २ यो यो भावः स्वामिद्वयो
 युतो वा सोमोर्वा स्यात्तस्य तस्यार्थवद्भिः

भवत्येव तथा हि स्वभावे भवति वा न वा स्वामिप्रश्नाप्रश्नगुणकालादौ नादात्मना मत्सुखाच्च भ
 वेति प्रश्नगुणकाले च चतुर्थं स्थानं स्यात्तस्मात्प्रत्यतमेन वा युते दृष्टिर्वा प्रश्नगुणकाले यो गदक्रीनयोगरहिते च्युति
 गदक्रीनयोगरहिते च्युतिः प्रश्नगुणकालात्प्रत्यतमेन वा युते दृष्टिर्वा प्रश्नगुणकाले यो गदक्रीनयोगरहिते च्युति
 स्वामिप्रश्नाप्रश्नगुणकालात्प्रत्यतमेन वा युते दृष्टिर्वा प्रश्नगुणकाले यो गदक्रीनयोगरहिते च्युति
 निः प्रवासात्प्रश्नगुणकालात्प्रत्यतमेन वा युते दृष्टिर्वा प्रश्नगुणकाले यो गदक्रीनयोगरहिते च्युति

३

नेस्थितं तमेव स्वांशं पश्यति न च संस्थानं ये च संजाताः प्राक् सैव पश्यतीत्यर्थः यतो लज्जयं च मनव
 माना मेव एवांशं प्राप्स्यन्त्यकालमुदेति एतदुक्तं भवति स्वनवांशं प्राक् स्याज्जहो लज्जयं च मनव संजा
 ना मय तमः स्वांशं युक्तं स्वांशं पश्यति तदोषि धातुचिंतं प्रवदेत् तत्रापि धाम्ना धाम्ना विभागे वि
 चाक्षणीयः पापज्जहो प्राक् सैव पश्यति तस्य धाम्ना स्याज्जहो प्राक् सैव पश्यति तस्य धाम्ना परो प्राक् इति
 यः कश्चिज्जहः परो प्राक् स्याज्जह न च ममाज्जहो विस्मयं जत स्वांशं पश्यति त्रिकोणाय

परो प्राक् स्याज्जहोति जीवं न संयतो प्रोपगतः परो प्राक् ई

३

तस्य तमं जात दाजी चिंतं प्रवदेत् न संयतः कश्चिज्जहः प्रयहनवांशं प्राक् सैव पश्यति तदोषि धातुचिंतं प्रवदेत् तत्रापि ज्जहव
 तं पश्यनवांशं प्राक् त्रिकोणाय एव ज्जह तं जा स्वांशं पश्यति तदा न संयतं चिंतं प्रवदेत् तत्रापि ज्जहव
 लाज्जहादपि जेयं तथा चिंतं सिद्धिप्रज्ञाने युक्तं स्वांशं स्थितौ चिलजे यदा ज्जहः स्वांशं प्राक् नि
 रीक्षेत् तदा धातौ स्थितौ चिंतं वदति परो प्राक् स्थितौ स्वांशं पश्यति तदा जीवं पश्यन्तां संनिविष्टः
 परो प्राक् सैवः प्राज्जमायां तं पश्यति तदा न संयतं एव न च मयं च मेयि जेयं ई तदेव पुनरेव प्रकारं
 तत्रेताह धातुमिति तत्रो जे विषमरा परो लज्जजत प्रथम नवांशं प्राक् दये धातुं प्रवदेत्

३

हो

मिनेत्युभयसंज्ञाः श्रीर्षोदयाः दिवावलाज्ञेयाः पश्चात्तु श्रीर्षोदयेपक्षः सिद्धिर्कार्य
प्रतीतिः पापजहेविलज्जयापवर्जविलज्जनकार्यसिद्धिः सुखेष्टतयापैः सोमवर्जसि
तोवातस्यकालार्थसिद्धिः तयोराधिक्यानिश्चयः च हेतुति प्राशंक्यः पूरितनुः होरास्थि
तः सजादे इति संज्ञातत्रस्थः प्राशंजीवेन दृष्टो अथ जसितेन दृष्टो भवति तदा नवम्यद

होरास्थितः पूरितनुः प्राशंकोजीवेन दृष्टो यदि वासितेन क्षिप्रं प्रनवस्य करोति सद्धिं ला
भोपयातो वलवा-शुभश्च ५ स्वांशं विलजे यदि वा त्रिकोणे स्वांशो स्थितः पश्यति धा

व्यादेः क्षिप्रं लाभं करोति ^{चिंतो} लाभोपयाते इति अथ जसृज्जहो वलवानवीर्ययुतः प्रिन्नस्वग
होचस्थः एकादंशो स्थितो भवति तथपि लाभं कुरुते ५ अथ हतनुः वसुधितगत
चिंतानां धातुनां धातुमूलजीवानां ज्ञानमाह स्वांशो विलजेति यः क्षिप्रं हतनुः स्व
शो स्थितो विलजे प्राज्ञं तत्कालोदितं तस्यैव जतस्य प्राप्ती प्रनवां प्रावं तस्य पश्यति तदा धातु
चिंता स्वार्णदिभूदंते प्रवदेत् अथ जसृज्जहो स्वांशो पश्यति तदा त्रिकोणे नवम्यद

५

४

चलते मासे पथः स्थानवृद्धिः तथा जमागमौ नस्तस्मिन् स्थाने नस्त इति प्रश्नपठतित
 द्विपरीतं वाच्यं यतः प्रथमे कादशानवमे त्रिके तासमादिदशमदुष्टिः सोऽसौ
 व्याधि विमुक्तं पापमस्तं प्रयच्छति १ तथा यदा भवः परस्य प्राप्तेः सकाशात् भव

वृत्तिं हवश्चिद्व्यवहारे वृद्धिः स्थानं जमागमौ नस्तः न मृतं न चापि न दं न रो जग्रा
 तिर्न चास्ति भवः १ तद्विपरीतं तु चैरिद्विपरीतं विनिश्चितं फलं भवति

ति इति शास्त्रार्थः १ तद्विपरीतं तु चैरिति चैरुक्तैः पूर्वोक्ता द्विपरीतं फलं भवति रो
 जेषु प्रातिर्भवेदिति जमागमौ भवेतां चैरुक्तं तस्मिन् वाच्यः न यमिति द्विस्वभावेऽपि
 फलं फलं भवति वा यतस्तस्य प्रथमा दुःस्थिरा सती पवन्ति द्वितीया दुःस्थिरा सती ॥ श्री

४

द्वितीये मूलं तृतीये जीवं चतुर्थे धातुं पंचमे मूलं षष्ठे जीवं सप्तमे धातुं अष्टमे नवमे जीवं
 द्युज्जमिति युज्जमरात्रौ लज्जते न बाधे न मे लविषीतं जानीयात् प्रथमं न च प्रा
 दये जीवं द्वितीये मूलं तृतीये धातुं चतुर्थे जीवं पंचमे मूलं षष्ठे धातुं सप्तमे जीवं अष्टमे

धातुं मूलं जीवमिति योजरात्रौ युज्जे विंश्यादेतदेव प्रतीयं लज्जे योः सन्न स दुष्ण
 एव संक्षेपार्थो विस्तारादस्य भेदाः ७ इति षट्पंचाशिकायां प्रथमोऽध्यायः १

मूलं नवमे धातुं अनया त्रित्येतिलज्जे योः विलज्जे योः को नवमां प्राः नवममाजः तत्का
 लमुदितः स यावदुष्णनीयः केचिद्देः कालत्रये विषया संख्यं युज्जे विषयं तमिति
 मयं संक्षेपार्थः विस्तारादभिधीयते ७ इति टीकायां संक्षेपहोराध्ययः १ इदानीं
 स्थानं न द्विजमाजमजीवितमरात्रौ ज्ञातियमरात्रौ दिप्रमे वृषसिंहं मूलं नवमे

हातां प्रत्यक्षः स्थितः स्यात्तदा यद्यिनां शुभं करोति वाप्यहाता प्रत्यक्षः स्थितः स्यात्तदा या
 दिनां शुभं करोति वाप्यहाता प्रत्यक्षः स्थितः स्याद्यिनां शुभं स्थितो दये वाप्युत्तैर्विक
 लानां शुभं तस्यानं वाप्यस्य स्वेनं स्वेच्छुभं लत्रिके तां भवति तदा शुभं प्रत्यक्षाः शुभं स्थि
 चरो दये शुभः स्थितः शुभं करोति वापिनां प्रशोभने प्रशोभने स्थितो दये वाप्युत्तैर्विक
 ५ प्रशोभने चरो दये न चाजिमे प्रिये र्यदा तदा शमं प्रिये र्यदे द्विपर्यये विपर्ययं ६ स्थिते तु ल
 ७ प्राजते द्वि रात्न के तु चंद्रमाः निवर्त्तते रिपुस्तदा सुदूरमाजते पिसन ७
 रोक्षमेऽशुभं स्थिते लज्जादष्टमे वाप्युत्तैर्यातुः शुभं ५ स्थिते स्थिरा वी सजे प्राप्ते द्वि स्वाभा
 वे यदा चंद्रो भवति तदा प्रात्रु स्वाश्रया सुदूरमाजते पिसनिवर्त्तते ६ चंद्रो भवति सजे
 चंद्रो दये प्रभे रिपुनेति विपर्यय रिपो राजमनं वदेत् ७ प्रात्रु निवर्त्तते माह चंद्रो प्राप्तीति ॥ ५

पवर्तिष्यि २ वरप्रथमे द्वे च २ वदि तीये द्वे सर्वमिति लजे द्वे लजं प्रफलं लजं द्वे दुःखं द्वे लजं च द्वे शुभं
 हृदये संपत्त्यै लजे द्वापद्वये प्रवत्तस्तदा प्राप्ते न जायते तन्मिन्नं शुभं द्वापद्वये मध्यमं यत्नं वाच्यं
 २ प्रथमाश्रमोर्जा निवर्त्तते माह सुतशत्रुमिति सुतं यच्च मस्यानं शत्रुष्वस्य न प्रनयो रक्तस्मिन्
 लजे द्वे श्रवत्तं यं मद्दृष्टो मनेन मतो न्यतर २ सुतशत्रुगतैः पापैः शत्रुर्तांर्जा निवर्त्तते चतुर्थ
 र्जा विप्रासः शत्रुर्न ज्ञे निवर्त्तते ३ ऊर्जा लिङ्गं न वर्यदाः २ स्नातस्ते यदा स्थिताः त्रिषोः पराजय
 स्तदा चतुष्पदः पलायनम् ४ ॥

विवाग्गृहेः सद्भिः प्रफलं ग्रातं शत्रुमार्गं निवर्त्तत इति वाच्यं चतुर्थर्जेः पापैः प्राप्ते विप्रासः न ज्ञे नि
 निवर्त्तते ३ ऊर्जा लिङ्गं न वर्यदाः २ स्नातस्ते यदा स्थिताः त्रिषोः पराजयः चतुष्पदः पलायनम् ४ ॥
 स्थितानां शत्रोः पराजयो भवेति चतुष्पदं द्वे वर्यदाः २ स्नातस्ते यदा स्थिताः त्रिषोः पराजयः चतुष्पदः पलायनम् ४ ॥
 तेषां रक्तेनापि चतुर्थं ८ स्थानं स्थितेन शत्रोः पलायनं भवति प्रति भटं दृष्ट्वा शत्रुः स्वयं
 मेव पलायत इत्यर्थः ४ वाच्यं न श्रुमा ममाह चरोदय इति चरे प्रचालयेत् तत्रैव मम

६

ते दृष्टे शत्रोर्जमाजमो न भवेदिति वाच्यं तस्मिन् तस्मिन्नेव स्थितौ दृष्टे जीवमंद दृष्टे पापजहाति
 पंचषष्ठस्याः स्युस्तदा शत्रोः समाजमायाजमनाय भवति अस्मिन्नेव योरोचतुर्थस्याः स्युस्तदा
 शत्रुर्निवर्ततेति वाच्यं १ अथ योरोत २ माह नाजयतीति यदा प्रसक्तग्राहविचंद्रौ चतुर्थ

जमाजमौ मेव वदेज्जुदयतः त्रिपंचषष्ट्याप्युत्तं जमायपायास्तुर्थविनिवर्तनाय १० ना
 जयति यश्च चंद्रोर्वाच्यं चंद्रौ चतुर्थे नावस्थौ बुधगुरुशुक्राहिवुके यदा तदा ग्राहमाया
 ॥ ति ११ मेव धनुः सिंह रक्षा यद्युदयस्या भवति हिनुके वा ॥

भवन्त्यौ तदा यश्च चंद्रोर्वाच्यं प्रायति तथा बुधगुरुशुक्राणां मेवेपि चतुर्थस्थाने भवति तदा यश्च
 चंद्रोर्वाच्यं प्रायति ११ मेवेति मेव सिंह धनुर् रक्षा चतुर्थां ग्राहीनां मध्ये यदि एकतमेपि उद
 यस्याः तत्काले लज्जतो भवति अथ बालग्राहिवुके चतुर्थस्थाने भवति जहैर्युक्ता वा तदा ग्रा

६

प्रश्नकाले प्राणीचरस्यो भवति प्राणलस्यो रात्रिदि स्वप्नावेतदा प्राणुर्मूर्ता र्दृमा जलनिव
 र्त्तते विषयतयोऽं प्राणो राजमनं द्विधा स्यात् तस्मिन्नेवेति पर्याय योऽं चंद्रलजे वा पाप
 गृह दृष्टे प्राणोः सजा प्रात्यराजयोऽभिभवः स्यात् ८ प्रकर्षि ज्ञप्ति तेति र विप्रनिवधश

चरे प्राणीलज्जते द्विदेहाय यो र्दृमा जलनिवर्त्तते त्रिषुः विषययेना जमनं द्विधा स्यात् य
 राजयः स्यादशुभेति तेनु ८ प्रकर्षि ज्ञप्ति तानामेकेषि चोदयेयदा भवति प्रवदेत्त
 दाशुभमनं वक्रजतेनेति वक्तव्यं ९ स्थिरोदये जीवशाने श्रूरेक्षिते

क्रांतैषां मध्याह्नेषि गृहः चोदयेयदा रात्रौ लजे स्थितो भवति तदाशुप्राणो राजमनं वृ
 यात् र विवर्जुमयेषां प्रत्यतमो यदा चरलजे भवति सच वक्रजति रात्रितः स्यात्तदनि
 ति वक्तव्यं ९ प्रत्यथा यो जांत रमाह स्थिरोदयेति स्थिरोदये लजे जीवशाने श्रूरेक्षिते

6

वृत्तेः प्रवासनिवृत्तेः श्रयोः ग्राह्याः वृत्तादयो वृत्तेष्वथं ते वृत्तगताः यथा संभवयेज्यं ग्रे
 जात्रा निवेष्टा नोपचमस्यो यदा विः तदा वृत्तविजानी यन्त्रचने मार्गजा निनः २५ दिवत
 स्थितिजाति के च वृत्ता देय तथा च यत्ततः ७५ वृत्ता ता ३१ सयते ११३ गयत हय
 नावृत्ता ५२ यत्तमसि ठि सव्यं च १६५ तदा वृत्ता र्थं वृत्तयत्तमां १ तथा च यातुः प्रवासगुत्तमस

चरां वृत्तस्य गते ^१ स्थिति कालमेवं विनिर्दिशेत् द्विगुणं स्थिरा जात्रा स्थे निगुणं व्याप्तं कां वा के
 १५ यातुर्विलग्न्या घामित्र नवनाधि पतिर्यदा वृत्ता तिचत्रमा वृत्तेः कालं तं वृत्तयेत १६
 उदयर्क्षं चंद्रर्क्षं नवति च या वदि नै श्व ता वदिः प्रागमनं स्यात् अत्रोर्म्यो यदि नयतः कश्चित
 नवनाधिये यदा नवति तदा वृत्ता निधेयः प्रवास विनिवृत्ति कालः १६ अथ वृत्ता गते दिनप्रमा
 ए जात्रा नमह उदयर्क्षं चंद्रर्क्षं मिति उदयर्क्षं उदयलं चंद्रर्क्षं चंद्रर्क्षः वृत्ता लं यत्र चंद्रमाः
 स्थितस्ते नोदयर्क्षं चंद्रर्क्षं यावत्संख्यं नवति ता वदि स्ता वत्संख्ये दिने २ तीर्ते रियो रागमनं
 स्यात् न च गृहः कश्चिदिति लग्नं चंद्रयोर्म्यो यदि कश्चिद्गृहे न नवति तदेव गृहांशं नवे

6

त्रुर्जायायेवेति वाच्यं १२ अथ्यत्र गमागमनमह स्थिरेति उदयेनात्कलिके सजे स्थिरा प्राप्तिः स्या
 तत्रैव प्राप्तिर्गुरुर्वा भवति तदा प्रातः स्थितः स्वस्थानाय चलितः तत्रैव तिष्ठति अथवा चरा
 यो उदयेन गजगते भवति तत्र चरतिः सूर्यः गुरुर्वा वा भवति तदा प्रातः भवनं स्यात् १३ अथवा
 तुर्जिष्ठसि ज्ञानमाह चरां प्राप्तिरिति तस्मिन् सर्वेति भवले गते चरां प्राप्तिरिति चरा प्राप्तिरनवममाग

प्रातुर्निवर्त्तते तदा गृहं सहिता वा विमुक्ता वा १२ स्थिरा प्राप्तिर्यद्युदये प्राप्तिर्गुरुर्वा स्थितस्त
 दा प्रातः उदयेन विर्गुरुर्वा चरां प्राप्तिरिति तदा गमनं १३ गृहः सर्वेति भवली स गृहं स्मिन्न
 हे स्थितः मासेस्तुल्य संख्यातेर्निष्ठसि र्यानुमादिकोत्तर १४॥

स्थे पूर्वोक्तं कांशं तद्विनिर्दिष्टोत्तर तुल्य संख्यातेः मासेति तदा स्थिरा गमागमे स्थिरा प्राप्तिरनवमा
 स्थे तमेव कालं द्विगुणं वदेत् तथा द्वात्मकं वा वै द्वि स्वभावे राशौ स्थितं गृहे तमेव कालं त्रिगुणं
 वदेत् १४ अथवा चरां गता तदा माह यावति विषयं प्रकृतं तस्माद्वा मित्रं सप्तमं स्यात् न तस्य
 चिद्यतिः स्वामी यादायस्मिन् काले चरति चरां तं गमनं करोति तत्कालं या तुर्जिष्ठसि र्यानुमादिकोत्तर

था

८

योरास्तीयेति पुत्रेभ्यः योराः पञ्चालजेतृतीयमवनास्तीयस्थानात्पुनरिति रात्रिष्वप्रथम
स्थानं यावत्सोराज्ञेयाः यावद्वाक्रिष्वद्वेयोरात्तं प्रमज्जहयुक्तं प्रमदं प्रमज्जहयुक्तं प्रममि
त्यर्थः धर्मश्चमस्थानात्तृतीयस्थानं रात्रिष्वद्वेयावत्तयाधिनः प्रमज्जहयुक्तं प्रमदं प्रमम
उत्तयुक्तं प्रममदमित्यर्थः यात्रादौ यात्रायां उद्यमः कृतः स्याद्यधिनयुक्तास्तनजः तथाच
लेनेनेत्तं धर्माद्येवत्रचलेयाधिनोनागरास्तीयादौ विजयः सोमयुतेमदाजोन्मयुतेमजः

नराक्रिसंस्थाभ्युदयेभ्यः स्युर्ग्यात्रिसंस्थाभ्यदाभवन्ति ॥

य३

तथासदीयप्रज्ञेनचमाद्येवमाद्येवत्रदलेविज्ञेयोयाधिनस्तीयादौयोराः प्रमसंयुक्तेनाजे
विजयोयत्रेभ्यः प्रज्ञादेवंभाजेद्वेपिपापसोमैर्मिश्रयुक्तेचात्रिष्वपलवत्तस्यनजयेनैवराज
यद्वत्यर्थः तथाभ्युदयप्रापणहाः पञ्चालजेयोरास्तीयस्थानात्प्रमज्जहयुक्तं प्रमदं प्रमम
भाउपचयजेतीरेत्यर्थः २ प्रमयोजांतरमाह नराक्रिरिति नराक्रायः पुरुषराक्रायः प
रुषाकृतिराक्रायोमिथुनकन्यातुलजेनाः तथाचार्यवज्रावजः तुल्यवकममिथुनो

प्रात्रुत्तरायणं यातीत्यर्थः १७ इतिषद्वं चाक्रिकायां जमाजमो ध्यायः २ प्रथमजयपराजयोऽध्याये
 व्याख्यायते तत्रादौ जयपराजयजानमाह दशमोदयसप्तमजा इतिउदयोसप्तदशमसप्तमः
 प्रसिद्धः लघुस्थानेषु सौम्याः शुभजहाः दशासु जैनराधियस्यविजयकराः विदोवेणविजयं

इतिषद्वं जमाजमो ध्यायः २ दशमोदयसप्तमजाः सौम्या नराधियस्यविजयकराः
 प्रामाणीकृत्युक्तसिताः प्रमंजदौ विद्यदानवमे १ योरास्तृतीयमवनाईर्महायायि
 नः शुभैः शुभदाः व्ययदशमायेवां यायापु १ स्थानेष्टाशुभायातुः २

कुर्वन्तीति प्राप्तेभौमः चार्किशानिः एतौ प्रश्नसु जैनवमस्थानेस्थितौस्तः दधुः संज्ञामप्र
 मंजदौ प्रवर्तेतमंजं पलायनं वदतः तथाबुधवदहस्यतिशुभाः प्रश्नसु जैनवमस्थितौस्तः वि
 जयदाः दधुसंज्ञामेजयदाः इत्यर्थः १ प्रथमजयपराजयोऽध्याये जयपराजयोऽध्याये जयपराजयोऽध्याये

विदोवेणविजयं

८

अथ शुभाशुभाध्याये व्याख्यायते तत्रादावेव २४ः शुभाशुभज्ञानमाह केन्द्रत्रिको तोलिति केन्द्र
 लियुक्तोक्तानि स्थानानि त्रिकोणं न च यच्च संतुष्टौ नेषु सौम्यजतयुतेषु तथा पायेषु पापजत
 बुद्ध्या लज्जातकेन्द्रस्थानमद्य संस्थानं वर्जनीयत्वा स्थितेषु सत्सु न राणां सर्वार्थसिद्धिप्रवर्ध
 नं विपर्ययत्वे ० पुपापजतेषु सौम्येषु विपर्यय इति अन्यथा स्थितेषु सत्सु विपर्ययो नार्थसिद्धिः

इति षट्पंचाशिकायां जयपराजयोऽध्यायः ३ केन्द्रत्रिको तोषु शुभेषु तेषु पायेषु केन्द्राद्यम
 वर्जितेषु सर्वार्थसिद्धिप्रवर्धने न राणां विपर्ययत्वेषु विपर्ययः स्यात् १ त्रिपंचलाभास्तम
 येषु सौम्यालाभप्रदाने ० पलाज्जयायाः

० तदुक्तं न च त्रिपदाकेन्द्राद्यमस्या भवति सौम्या त्रिकोणा वर्जितमयत्र स्थानं तदुक्तं दासर्वा
 र्थसिद्धिः न प्रवर्धते १ प्रधुनालाभालाभज्ञानमाह त्रिपंचलाभास्तम इति ततो येषं च मप्र
 तीते स्तान् ० कादश प्रस्तमयं सप्त संतुष्टौ म्याः शुभजहाः २ बुद्धी मप्रदाः ० एव तत्रिपंचला

मस्तमयेषु पापान् २४ पलाः ३४ नानां स
 जे तीसरेः

९

घटस्थसुभासमगताः बुधः २ हस्यति मन्त्रं च द्वा एते गताः उदये न रात्रिः ३ र्ये दृष्टा लगे यदा म्पु
 र्वं चति अथ चान रात्रिः २ यद्यपि संध्या मन्त्रं चति तदा मन्त्रं चति तथा ते के च के देव न रात्रि
 सुपायाः समचस्थिताः तथा पाप दृष्टाः विपरीत विपर्यये च प्राप्ति विगृहं कुर्वन्ति ४ अथ सेना

तदा मन्त्रं चिं प्रवदेन्नुपायं पापे हि देहो यजतैर्विरोधः ३ के देवो यजताः सौम्याः सौ
 मे देव्य न सज्जताः प्राप्तिं कुर्वन्ति पाप दृष्टा पापास्तैश्च विपरीतं ४ द्वितीये वात्
 तीये वा गुरु मन्त्रो यथा तथा अथ चेवा ज छते सेना प्रवासी वा न संशयः ५ ॥ श्री ॥

गमन जान माह द्वितीये वेति प्रफल डे लजा द्वा द्वितीये स्थाने यथा तथा येन केन प्रकारेण
 गुरु मन्त्रो स्थितौ न चतः तदा सेना मन्त्रि प्रजा ज छति प्रवासी वा यदेवा जते वा अथ वा ज छति
 न संशयः अस्मिन् पूर्ण विव ल्यो नास्ति यथा तथा ज हं न विव सिता र्थं कदाचि द्वा वे व हि
 तीये वा द्वितीये वा तृतीये वा ५ इति दृष्टं चाकाटी कायां तृतीये ५ ध्यायः ३

तथातुलोके एते चत्वारो नरा प्रायः कथ्यन्ते तेषु रात्रिषु प्रह्वकाले सौम्यगताः शुभं वदन्ति २ अथ
 ज्योतिषां तस्मात् स्थानप्रदादिति सौम्याः सौम्यगतास्तज्जगद्द्वारमसप्तमस्थानगताः समवस्थिता
 स्तदादयुः पञ्चकस्य स्थानलाभं ददाति स्वशब्देन धनमुच्यते स्वस्थानं द्वितीयं सुतस्थानं पंच

तुलायकप्रामिथुनं चटश्वनराप्रायस्तेषु शुभं वदन्ति २ स्थानप्रदादद्वारमसप्तमगतास्तु सौम्या
 मानार्थदाः स्वसुतलज्जगता भवन्ति वापाव्यायाय सहिता अथ शुभप्रदाः स्युर्लघ्वे प्राप्ता नम्र
 भदोद्वारमेषु भवन्ति ३

मं प्रह्वलज्जगताः सौम्या मानार्थदा भवन्ति तथा वापाः वापजगताः व्ययसहिता द्वादशोक्ताद
 प्रास्थानस्थिताः शुभप्रदाः स्युः तथा लज्जे प्राप्ता वाप इति चानुवर्तन्ते प्राप्ता चंद्रः वापलज्जे स्थिता
 नम्रप्रदाः तथा द्वाभः वापयुक्तेषु प्राप्ता शुभप्रदः ज्ञेयः प्रद इत्यर्थः ३ अथ मनाशुभज्ञानमाह

११

२. मात यामित्रोयाति यामित्रे सप्तमस्थाने पञ्चालजे कश्चिद्द्रुहो भवति केन्द्रात्तमधो एकोत्तमे
 केन्द्रेऽङ्गुली दासमस्थाने स्यात्तदा प्रोषितस्य प्रवासिनः प्रागर्भं विंश्यात् तथा यामित्रे कश्चिद्द्रुहो
 भवति त्रिकोणे नवपंचमं च नो बुधः शुक्रो वा स्यादेकः अथैकस्मिन् त्रिकोणे बुधः एकस्मिन्

प्रोषितागमनं विंश्यात् त्रिकोणे तेने सिते पिका २. अथ मस्येति निशानाये चंटे वेपाय वर्जिते
 प्रजासी मुखमायाति सोमैर्जीमसमन्वितः ३. अथामयो जातः २. मात ॥ ॥ ॥

न. शुक्रः स्यात्तदा प्रोषितागमनं विंश्यात् २. पुनर्यो जातः २. मात. अथ मस्येति निशानाये चंटे
 पञ्चालजे अथ मस्ये चंटे कश्चिद्द्रुहो च बुधो सप्तमदशानितेः केन्द्रपापवर्जिते प्रजासी पथिकः
 मुखमाया स्यादेव तागच्छति तथा अथ मस्येति निशानाये सोमैर्जीमैः केन्द्रस्ये प्रजासी ताजस

जितः मुखमायाति ३. अथामयो जातः २. मात ॥ ॥ ॥

११

दोषनिर्वादितानां पुनरागच्छेत् तत्रार्थादेवं योजयितुं न वेत्तस्य मन्त्रं च देदिदर्थः इति टी.
 ४ अधुना प्रजापतिना ध्यायेत् प्रजापतिं तत्रादावेव जामनजानमाह दूजतस्येति ता
 कासिकप्रणालजं सर्वेऽपि जहै रदिभिः सोमैर्वा सुतधनसहजस्थितैर्लज्जा दूजस्याजम

त्रिषददद्यायेषु निष्ठाकरः स्याच्छुभं न वेदोऽनिर्वादितानां ५ इति मन्त्रप्रनाध्यायः ४
 दूजतस्याजमनं सुतधनसहजस्थितैर्लज्जा त्रैलोक्यैर्नैव प्राप्तिर्लज्जा जामनं जुहू
 श्रिताभ्यां १ यामित्रेण्यथावदेजहः केन्द्रेषु वाक्यतिः

न स्यात् तथा सोमैः पुनर्जहैर्लज्जा जुहूः प्रजापतिना च देतेषु वस्थानेषु स्थितेषु न वस्तुना
 हिः दद्यालज्जा न वस्तुन प्राप्तिर्न चिच्छतातिवदेत् लज्जा जमेति तेषु वस्थानेषु स्थिताभ्यां
 जुहू श्रिताभ्यां प्राप्तिनः लज्जा जमनं स्वस्येन कालेनाजमनं ब्रूयात् १ प्रथमयोगांत

१३

कश्चिद्दुःखं वैदृष्ट्या नश्येन्नमति तस्य यादिकृतस्य दिक्प्राप्तं द्रव्यं वाच्यं एवं श्रुतेः प्राप्ते यं दि
 श्चिद्द्रव्यादिप्राप्तं वाच्यं तथा आदित्ये प्रथमचतुर्थं सप्तमदशमस्थानानां एकतमे स्थाने पूर्वस्यां
 दिक्प्राद्द्रव्यादिप्राप्तं वाच्यं नौमे दक्षिणस्यां दिक्प्राप्तं नौमे अष्टमं दिक्प्राप्तं नौमे पश्चिमस्यां दिक्प्राप्तं
 देवाय वाच्यं दिक्प्राप्तं बुधे उत्तरस्यां दिक्प्राप्तं जीवे ईश्यां दिक्प्राप्तं वाच्यं द्रव्यं बहुबुधवाच्यं द्रव्येतेषु अ

दिग्वाच्यं वैदृष्ट्या नैऋतं नवे वाच्यं देहिलग्नर्क्षीत

13

ध्रुवचला द्वाच्यं अक्षं नवेः अजवधमिथुनकुलीराः पंचमनवमेः सहं द्वाद्यां संनवे अवि
 दमाने वैदृष्ट्या नैऋतं विलग्नर्क्षीत विलग्नर्क्षीत प्राप्तादिभूकण्यते तद्यथा मेषसिंहचतुःसु
 हतं पूर्वस्यां दिक्प्राप्तं वाच्यं वधकन्यामकरेषु उत्तरस्यां दिक्प्राप्तं वाच्यं मिथुनकुलीराः मेषपश्चिम
 यां कर्कशक्रान्तीनेषु उत्तरस्यां दिक्प्राप्तं वाच्यं माध्याह्न्येति तिः विलग्नर्क्षीतं तस्य नवा

प्राः नवे नवाः तेषां प्रथमं पंचमनवे
 प्राप्तेषु नैऋतं विलग्नर्क्षीतं
 वाच्यं विलग्नर्क्षीतं

१३

१४

ज्ञातुर्विवाहवर्त्तनमवति प्रथमोऽप्याः त्रिकोणकेंद्रेषु यथासंभवमवतितदाष्टदुर्विवा
हो भवति चाप्योऽप्ययोगावेत्तः २ प्रथमवर्षी ज्ञानमाह चंद्रार्कयोः पिति चंद्रो विरतयोः
सकाशात् सप्तमस्यानस्यो षष्ठं तदौ यथासंभवमवतस्तदा चंद्रिप्रवदेत् प्रथमविल

14

नायागिः प्राप्नोति ज्ञातुं भवति हि विवाहवर्त्तनत्रिकोणकेंद्रेषु वासोऽप्याः २ चंद्रा
र्कयोः सप्तमस्योऽपि तार्क्यसुखेष्टमेवायितथा विलगात् द्वितीयदुश्चिक्कागतौ
तथा वाचर्षी सुचंद्रिप्रवदेद्विलगात् ३

ज्ञातुस्त्वेष्वनेस्थाने सितार्क्ये भवतस्यानद्वये तदा चंद्रिप्रवदेत् प्रथमविलगात् ८
वंते नैव प्रकारेण सितार्क्ये द्वितीये दुश्चिक्के तृतीये स्थाने भवतः द्वयोर्वा स्थानद्वयेः
तदा चर्षी सुचंद्रिप्रवदेत् नान्यस्मिन्कासे चूयात् ३ षष्ठ्यवर्षी ज्ञानमाह सोम्या इति सो

१४

ततदुक्तं भवति प्रश्नतजे प्रथमतः वांशकारं प्रश्नानि पंचम नवांशकं पावद्वर्तमानं तवद्विजयस्मिन्नेव दश
प्रागुक्ता यांदिशि जने वदेत् पंचमांशकारं ५

परतोयावदतीतास्तांति योजनानि हतं द्रव्यं प्रागुक्ता यांदिशि जतमिति वाच्यं ४ इति वद्वं च
श्रीकाचतोनवप्राप्त्या ध्यायः ६ ॥ प्रथमि शिवा ध्यायेत्तत्तदा दत्ते वज्रं त्रिंशत् पुत्र
पुत्री जन्म ज्ञानमाह चारुस्य च ग्यासा जमाह विषमस्थितेर्कंति प्रकृष्टे पुत्रे कानैश्च विषमस्थ

मध्याह्नुतेर्द्विंशत् ज्ञानवांशार्थे योजनानि वाच्यं ४ इति नववस्तु प्राप्ता ध्यायः ६ विष
मस्थितेर्कं पुत्रे सुतस्य जन्मायथां जनायाश्च लब्ध्या चारुस्य नारीस्तमस्थिते नोपयथा
वज्राय १ गुरुविमोमे ईश्वरि सुतमद ॥ श्री ॥

नेस्थिते रतीष पंचमनचमेकादशा निष्ठेषु ज्ञानतमस्थाने स्थितेषु २४ः सुतस्य जन्म प्रवदेत्
ननु प्रश्नलगाद्विषमजलना कथं क्रियते तस्माह वराहमिहिरैकोक्तं तत्र तथा च विहाय लज्जं
विषमसंस्थितः शोभति १ विजाल ज्ञानमाह शुचिंति गुरुविमोमे ईश्वरि सुतमद ॥ श्री ॥
लोकि तस्माद् २ विमोमे रतीष पंचमनचमेकादशा निष्ठेषु ज्ञानतमस्थाने स्थितेषु २४ः सुतस्य जन्म प्रवदेत्

१५

युगेवष्टादौ खगुतां प्राप्ते लीलांभ्यां चंद्रादिताभ्यामेवेनापि दृष्टे सवसे स्त्री जातेति वाच्यं सा
मायपद्यालये बुधयुते सगर्भा स्त्रीति वाच्यं ५ पुरुषे तसि कीदृशी स्त्रीयुक्ता वा जानमाह
कुमारिकेति शुक्लप्रतिपद्य मृतिदशमीयावतशशीवालः एकादशीप्रभृतिवत्सर्वं च मीया

१५

कुमारिकां बालशशीबुधश्रवणं द्वांशानिः सूर्यगुरुप्रसूतां स्त्रीवर्कं प्राप्ते मसितौ
विधत्त एवंच यः स्यात्पुरुषेषु चैवं ६ आत्मसमंलगाते स्तृतीयौ जीतं सुतं सुतौ

२१

कुमारिकां

२५ १

वत्तशशीयुवावै लषष्टीप्रभृति प्रमावप्यायावत्तशशीवदुःपदावालः शशीलजं पश्यतिल
गुह्योवासात्तदा कुमारिहृदि बुधोपेवं यो वनस्ये चंद्रे यो वनो वदे वदं शशीवलबुधः
कुमारिकानिर्दंडां गुरुप्रसूतां मसितौ वर्कं शालिपं यो वनो एवं पुरुषस्य ६ वस्य संच

वर्कं २

केलिकं कुमारी च शशी बुधमेति पठंति शशी
वालां कतेति २५ अदशने यावत्तवा स्त्री २

१५

शालिपं यो वनो एवं पुरुषस्य ६ वस्य संच

स्याजलराशयः कर्चजीनमकराः सौम्याः शुभगताः जलराशिष्याशूपाश्रापिषमरस्थिताः
 सितेशुक्लयक्षेमासदेतुतुचरयविप्रोषेजलराशिष्यात्तृतीयधनकेंद्रजायदिकामात्रि
 तेषुयथासंभवंगताः श्रयवाचंदेउदयगतेलगूखजलराशिष्येसपद्यायांरचिंप्रवदे

सौम्याः जलराशिष्यात्तृतीयधनकेंद्रजाः सितेषक्षे चंद्रेवाह्युदयगते
 जलराशिष्येचंद्रेद्वर्षा ४ पुंवर्जलगूगतेपुंगूहद्वेचलाजितेपुरुषः युगेस्त्री
 गूहद्वेस्त्रीबुधयुक्तेतुगर्भयुता ५ ॥

त ४ पुंवर्जति मेयमिथुनतुलसिंहधनुः कुंभाः पुंराशयः शेषास्त्रिपुः वर्जलक्षणां प्रागुक्तं
 पुंराशिचर्जतात्कालजं पुंगूहद्वेचलाजितेपुरुषः युगेस्त्रीबुधयुक्तेतुगर्भयुता ५ ॥
 युक्तेद्वेवाबुधजीवनिशितेषुयोराशिर्भवतिचलवांस्तुसदाद्वेयुक्तेपिवाशेषः तदा

भवतादिनि

सर्वज्ञो राजा तस्मात्

चलितः

१६
निर्वर्तते
प्रवासयति
तोनेनतशा
गण्य नि २

उपदे २

16

अथः सप्तमै सप्तममवने पद्यासंग्रहोक्तं ले वशिष्ठो हो प्रथः अतः नौमादिको यत्रातः तदा प्रवासी
पुनर्निर्वर्तते चर्च इत्यर्थः ८ अथ पद्या पद्यति क दृष्टि किय सत संयोग प्राप्ति दिति ज्ञान माह
प्रस्तुति रचि रादित्यः सितशुभ्रः चक्रो भौमः ततेषां मध्ये तव तमे पद्यालगाद ले सप्तमै स्याने
परजाया च देत तवंगुरो प्राप्ती यां च देत चंद्रे वि सप्तमस्यो वे प्रां च देत या प्रा नौ सप्तमस्यो यजा

स्था

अथः सप्तममावस्युनर्निर्वर्तते यदि नवक्रीट प्रस्ते रचि सित चक्रैः परजायां गुरो
बुधे वे प्रां चंद्रे च वयः प्राप्ति चं चो रेऽत्यजातीयां ९ मंदः वाप सप्तमै तोलगां निव
मे शुभै रयुक्तो दृष्टः रोगार्तः परदे प्रास्थ्या मजो न सुक रतव १॥

निवृत्तजातां च देत वयः प्राप्ति चंद्रे देति तासां सर्वसां स्त्रीणां वयः चंद्रे चंद्रे यं चंद्रे सवये
वस्था प्रविभाजः पूर्व दर्शितः ९ अथुना रोगार्तस्य परदे प्रास्थितस्य न सुज्ञान माह मंद इति
मंदः प्राप्तिः स च पाप सप्तमै तो रचि नौ मही त चंद्राणा मय तमे न युक्तः तथा ततो लगा त पद्या
लगा निव मे स्या

१६

यदि नवक्री ति ज्ञो सप्तम भवता दृष्टः स च वदि वक्रो गमय ति तनिर्वर्त रवे नि वा चं प्रथ वक्रो न दानि व तो याव्यती

सहोदरोवा २

सर्वलेखी गते १
लगातार सत्र स्यानामिने सर्वलेखी गते १

॥ श्रीगणेशाय नमः ॥ स्वराक्षसस्यैः कश्चिन्नमनसि वने ले इति नकार्ये
वाच्यं वक्तव्यं रावं लग्ना सहजस्थिते स्मृतीयमेः १

वीर्यं वक्तुं शक्यं लज्जासहजस्थिते स्त्रियैः १
गदीति वाच्यं २ सहजं ३

नमोऽस्य सप्त स्यान्नामिन्ने सवर्णः ग्रहोऽथोपपत्तिर्वाच्यः २

सहजं

[illegible]

माताचक्रजिनीवाचतुर्थीः प्रातुः ७ नारायणसप्तमं स्थिते न च मे धर्मस्थितौ ७
 रुद्रप्राप्तेः स्वाप्रायतिमित्रप्रातुषु तथैव वाचं वलयुतेषु ७ चरलये चरप्राप्ते मध्याह्ने
 प्रवासचिंता स्यात् ॥

ॐ नमो भगवते वासुदेवाय ॥ श्रीकृष्णाय नमः ॥
 अथ श्रीभक्तप्रसादपत्रम् ॥

प्रकाशचिन्तास्यात् ॥

[illegible]

तां शेषवर्षानुलम्ब्य रागा एव तमे लोके तत्र काले च राजा नवानवाकौ उदिते तस्मिन् प्रसूते म
ध्यात्यै च नवानवाकौ ज्ञेयतैश्च द्वादशरात्रवर्षतैश्चेत्तदा पृथुः प्रवासचित्तमायात् तत्रैव निप्र

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

CC-0. Lal Bahadur Shastri University, Delhi. Digitized by Sarvagya Sharada Peetham

नवमे नवनव्याजस्थेऽर्धशतिकाधर्मयुताचिंतावाच्या

यप्रमे, जाने मेव वषकुं नमीना द्रुस्वयु मवर्च चावमवराः मध्याह्नियुवतितुलावयः स्तुतालग्ना
 ममादीर्घाः द्रुस्वयुमिचर्तुलं मध्यामायतं दीर्घं द्रुस्वमादि दीर्घं मती वायतं स्तुतावेपतौ मवले म
 तः शरीरस्थानमुषाद्वयमिवांछे चरतीया सौ प्रत्यक्षे ससुचिस्तं नी चस्ये द्रुस्वमिति विनव
 प्रायश्चित्तं मेवाका द्रुव्यजानं देष्कातो न्यस्तत्वा देयाः तद्यथा मेवस्य देष्कातो पुमान् जं नृः ॥ १ ॥
 पुरुषः पुरुषहस्तसंज्ञेनेत्रोरो देहितीये देष्कातो स्त्री वराः स्थूलो दया दीर्घं मतेव कपदा ततीये
 देष्कातो पुमान् नृः ॥ २ ॥ कपिलो रक्तवरो दे उ हस्तः बृहस्पतिप्रथमे स्त्री विं चिष्टु नवे प्रास्थूलो दया
 द्यथा दा द्वितीयेनरः कलाविदलो जं लशक चर्म लिङ्गः ॥ ३ ॥ कुशलः ततीयेनरो बृहत्काये
 बृहत्पादः मिथुनप्रथमे देष्कातो रूपा न्विता हीनप्रजा राजस्वला ॥ ४ ॥ मन्त्रो न प्रिया द्वितीयेनो
 धान संस्था ॥ प्रवत्यरहितो धनुषान् ततीये पुमान् रत्न भूषितः ॥ ५ ॥ पंडितो धनुषान् कर्कटस्य
 प्रथमे पुरुषो हस्तो पट्टिपाः ॥ ६ ॥ मकरमुखः द्वितीये स्त्री सख्योचना ससर्वा रण्यस्या ततीये पुरु
 षः सर्ववेष्टितो नौ स्यः ॥ ७ ॥ सुवर्णो मन्त्रा न्वितः ॥ ८ ॥ सिंहप्रथमे देः स्त्री प्रात्नसिंहं स्यात्तद्यजं नृः
 काननः द्वितीये पुरुषो धनुषान् सताग्नना प्रा ततीयेनरः ॥ ९ ॥ द्युवंचितवेवा कन्या प्रथमे ॥ १० ॥

नेष्टिहेतुत्रचप्रभैरयुतः दृष्टस्त्रचप्रभजहाणप्रभुमेनयुक्तेऽमविलेखितस्तद्विरोधा
 र्त्तः परिहितः परदेवोऽमस्मिदेवोऽप्रासादोऽस्थितः तथाज्ञेनेवलक्षणेनयुक्तः सौम्यः प्रथवा
 प्रोक्तप्रभाजः तेनेवलक्षणेनयुक्तः तथाभूतोलगाद्वमेष्टानैजतः तस्यैवविरोधात्तस्यैव
 कप्रव १० प्रथमेनाहतस्यार्थस्वरूपतस्त्रकालदिप्रानांतस्त्रवयोऽप्यज्ञानमाह ॥
 प्राकदिति प्रथमेनाताकलिकलग्नस्यनवांशानवभागादमदयहंतंथनेंधानुमूलजीव

सोमयुक्तेर्कः सोमोद्दृष्टश्चाष्टमर्कसंस्थितस्तत्सादेशादन्यगतः सवाच्यः
 पितातस्य ११ ॥

नाज्ञापतेतत्पूर्वमेवग्याख्याने स्वावोचिलजेयदिवान्निकेपारूतितस्ययोराश्रितरूपेवर्तते
 वक्तव्यः तथाच स्वल्पकाखकेप्राक्ते प्ररूपसितहमित्याउलयांडुविचित्रासितेतत्रपिप्रांजापि
 जलवर्तुचक्रमभिन्नरूचायायथासंख्यं तस्यदीर्घमध्यद्वस्त्रत्वेनवांप्राकवप्रादेयंनुंअमी
 नमेववप्राद्वस्त्रमिथुनवर्चध्विमकराः मध्यासिंहवप्रातुलवस्त्रिकादीर्घं तथासदी

२२

18

[illegible]

नचटवप्रलदध्यां वरागुयोः कुलं वां यति द्वितीये पुरुषः कलप्राचरः अधमसुखः तृती
 ये पुरुषो विभीषण इति सुखाप्रथमे पुरुषः सुखातस्तः श्रापणवाधिष्यः द्वितीये पुरु
 षः उधतुल्यमुलोद्यताचितः क्षयितः तस्मिन् तस्मिन् तृतीये पुरुषो दीर्घसुखधनुः वालिः
 अश्विचक्षुप्रथमे स्त्रीलज्जानमुता सवर्धनिचद्वयादामनो रसाद्वितीये स्त्री प्रतुः क
 ते भुजगा च तपारी रस्थानमुषा मजिवां चिचरती ये पुरुषो विटपवन्नयनिप्रथमे पुरुषो

अंशका द्वायते द्वयो द्वेष्वाते तस्मिन् स्मृतः रात्रिभ्यः कालदि जेष्टावयो जातिभ
 लज्जपात १२ इति श्रीमद्वेदाङ्गिकाः सिद्धाध्यायः

धनुषान् द्वितीये स्त्रीगौरवर्ण तृतीये पुमांश्च वृथीः सुखरे प्रथमे पुरुषो धनुषान् ते
 माप्राः स्थूलदंतो धनुश्च तृतीये द्वे वदनः द्वितीये स्त्रीप्राप्तो लंका ग्रीह कर्णजितार
 तीये पुरुषो दीर्घसुखो धनुषान् ११ कुंजप्रथमे द्वेः उधमास्थसुखवत्सः द्वितीये स्त्री रत्न

यदः शुद्धे जातिर्वा ह्यण्णदेजीवसितो विप्राणः सन्निवस्य जुजोयः गुरुवैश्यां चंद्रः
 द्रविणः प्राणिभुतः संवरनवः १२ इति श्रीमदोत्पलविचित्राष्टकं पंचाशिका
 वत्सोमिप्रिकाध्यायः समाप्तः संः १८४ नितिवैसाववटी ८ गुरुवार श्रीरामजी

13

20